

ОПОВЕСТЯВАНЕ НА КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ В КОНТЕКСТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЗЕЛЕНА СДЕЛКА

Д-р Кирил Башикарров
Преподавател във ВУЗФ

Радко Ковачев
Магистър по „Финансова отчетност“

Ключови думи:	Резюме
<p>Отчетност</p> <p>Оповестяване</p> <p>Ключови показатели за резултатите от дейността</p> <p>Банки</p> <p>Зелена сделка</p> <p>Климат</p>	<p>Изследвани са възможностите на кредитните институции за оповестяване на ключови показатели за резултатите от дейността, които могат да допринесат за борбата с изменението на климата. Резултатите от извършения анализ показват, че чрез подобряване на структурата и допълване на съдържанието на отчетите за устойчивостта и/или интегрираните отчети на кредитните институции и оповестяване на подходящи показатели в тях те могат да играят ключова роля за постигане на целите за устойчив растеж, заложен в Европейската зелена сделка.</p>

Въведение

През последните години все по-актуален е въпросът за въздействието на икономическите дейности върху изменението на климата, както и за влиянието на климатичните промени върху тези дейности и обществото като цяло. Това породило необходимостта от приемането на редица законодателни мерки и инициативи с оглед намаляване на негативното влияние върху климата и влошаването на състоянието на околната среда. Създаден е Европейски зелен пакт (Европейска зелена сделка), чрез който се цели превръщането на ЕС в модерна, ресурсно-ефективна и конкурентоспособна икономика, при която в дългосрочен план (до 2050 г.) да се редуцират нетните емисии на парникови газове, икономическият растеж да не бъде за сметка на потребление на ресурси и социалната политика на правителствата да не позволява изключването на хора и/или региони. В тази връзка е приет

т.нар. План за действие относно финансирането на устойчив растеж¹, който се състои от няколко ключови действия за постигане на екологичните цели. Целта на настоящата статия е да бъдат разгледани възможностите за приложение на две от ключовите действия², предвидени в Плана, които оказват влияние върху оповестяването на показатели за резултатите от дейността на кредитните институции в контекста на Европейската зелена сделка. Задачите на изследването са: анализ на ключовите действия от Плана за действие относно финансирането на устойчив растеж; представяне на „зелената таксономия“ като средство за създаване на икономика, ориентирана към устойчиво развитие; обобщаване на новите изисквания за оповестяване по стълб 3 на екологични, социални и управленски рискове; анализ на възможностите за прилагане на ключови показатели за резултатите от дейността на кредитните институции; сравнителен анализ на оповестявания на ключови показатели в отчетите във връзка с устойчивостта и/или интегрираните отчети на по-големи групи банки.

„Зелената сделка“ като инструмент за постигане на устойчив растеж

За да се постигнат целите на Зелената сделка, Европейската комисия (ЕК) разработи програма за устойчиво финансиране, която включва План за действие относно финансиране на устойчив растеж. В статията е застъпена тезата, че чрез отчитане на екологичните, социалните и управленските фактори (ЕСУ фактори) при вземането на решения във финансовия сектор могат да се реализират повече дългосрочни инвестиции в устойчиви икономически дейности и проекти. В тази връзка е необходимо, на първо място, да се повиши приносът на финансовия сектор към устойчив и приобщаващ растеж чрез финансиране на дългосрочни потребности на обществото и на второ място, да се укрепят финансовата стабилност, като в процеса на вземане на решения се включат ЕСУ фактори.³ За да се насочат капиталовите потоци към икономически дейности, които са по-тясно свързани с устойчивото развитие, е създадена единна система за класификация на еко-съобразни дейности – „зелена таксономия“.

„Зелената таксономия“ като средство за създаване на икономика, ориентирана към устойчиво развитие

Приемането на единна законодателна рамка, която да гарантира финансиране само на дейности, чрез които се ограничават последиците от изменението на климата, може да спомогне за постигането на екологичните

¹ План за действие: Финансиране за устойчив растеж, достъпен на: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0097&from=EN#>

² В Плана са включени десет ключови действия, като за целите на настоящата статия са анализирани две от тях: *установяване на система на ЕС за класификация на дейностите, свързани с устойчивото развитие, и изготвяне на по-стриктни правила за оповестяване на информация, свързана с устойчивото развитие, и за счетоводна отчетност.*

³ Пак там.

и социални цели. През м. юни 2020 г. е публикуван Регламент за таксономията относно смекчаване и адаптиране към изменението на климата⁴, а на 6 юли 2021 г. е публикуван Делегиран регламент (т.нар. „Делегиран регламент за климата“), в който са описани съдържанието, методологията и представянето на информацията, която следва да бъде оповестена от финансовите и нефинансовите предприятия относно дела на екологично устойчивите икономически дейности в тяхната дейност⁵. В обхвата на предприятията се включват определени големи предприятия, от които се изисква да публикуват нефинансова информация, съгласно Директивата, относно оповестяването на нефинансова информация⁶.

В член 8, пар. 2 от Регламента за таксономията са посочени ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД), свързани с оборота, капиталовите разходи (КР) и оперативните разходи (ОР), които трябва да се оповестяват от нефинансовите предприятия, но не са определени такива показатели за предприятията от финансовия сектор. Приложимите изисквания за финансовите предприятия са описани в Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178.

Един от ключовите показатели⁷, който следва да намери отражение в отчетите на банките, е отношението на екосяобразните активи (GAR – Green Asset Ratio). Показателят се изчислява за балансовите експозиции в банката и обхваща счетоводни категории за финансови активи, включително заеми и аванси, дългови ценни книжа, дялови участия и усвоени обезпечения⁸. Коефициентът показва дела на активите на кредитната институция, финансиращи и инвестирани в съобразени с таксономията икономически дейности (отразени в числителя), от общата стойност на обхванатите категории финансови активи (отразени в знаменателя). Изчисляването на този показател ще става на база на оповестяванията в отчетите, които редица предприятия в ЕС са задължени да публикуват в изпълнение на изискванията на Директивата относно оповестяването на нефинансова информация.

Банките следва да изчисляват този показател за всяка екологична цел – смекчаване на климатичните изменения, адаптиране към тези изменения и други цели⁹. Чрез този коефициент може да се представи връзката между

⁴ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета.

⁵ Делегиран регламент (ЕС) на ЕК за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 по отношение на екологично устойчивите икономически дейности.

⁶ Директива 2014/95/ЕС от 22 октомври 2014 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи.

⁷ Съгласно Делегирания регламент (ЕС) 2021/2178 кредитните институции оповестяват информацията по член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/852, която е определена подробно в приложения V и XI към регламента.

⁸ При изчислението на показателя се изключват експозициите към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти.

⁹ Съгласно чл. 9 от Регламента за таксономията екологичните цели са: *смекчаване на изменението на климата; адаптиране към изменението на климата; устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси; преход към кръгова икономика; предотвратяване и контрол на замърсяването; защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми.*

основните дейности (кредитиране и инвестиции), като част от бизнес модела на банката, и политиката за управлението на екологичния риск. Като доказателство за значението на този показател е становището¹⁰ на Европейския банков орган, който чрез официално предложение към Европейската комисия представя аргументите си за необходимостта от оповестяване на такава информация в отчетите на банките от началото на 2022 г. По този начин кредитните институции ще оповестяват по-достоверна и надеждна информация за техните експозиции, свързани с климатичните промени, и как изменението на климата влияе на активите им.

Технически стандарти за изпълнение на задълженията на банките за оповестявания по стълб 3 на екологични, социални и управленски рискове

В началото на 2022 г. Европейският банков орган¹¹ (ЕБО) публикува окончателен проект на технически стандарти¹² за изпълнение (Implementing Technical Standards, ITS) на задълженията на банките за оповестявания по стълб 3 (Pillar 3) на екологични, социални и управленски рискове (ESG). В проекта се предлагат примерни качествени и количествени оповестявания, чрез които да се представи информация за влиянието на изменението в климата върху другите рискове, включени във финансовите отчети на институциите, както и за смекчаващите фактори за тези рискове и свързаните с тях коефициенти, включително за отношението на екосяобразните активи (GAR) и за коефициент за съответствие на банковия портфейл с таксономията (BTAR – Banking Book Taxonomy Alignment Ratio). Вторият показател се появява за първи път в окончателния проект като допълнение към основното отношение на екосяобразните активи (GAR), за да се разшири обхватът на оповестяванията, така че банките да предоставят информация за частта от техните експозиции, които са в съответствие с таксономията на ЕС, но се отнасят до малки и средни предприятия и други предприятия, които не попадат в критериите на Директивата относно оповестяването на нефинансова информация, както и за предприятията, базирани извън ЕС. Оповестяването на двата показателя ще обхване възможно най-много експозиции от портфейла на кредитните институции, като са включени както кредитополучатели в ЕС, така и тези извън ЕС. Важно е да се отбележи, че предложението за оповестяване на коефициент за съответствие на банковия портфейл с таксономията (BTAR) е дискуссионно, тъй като за изчисляването му ще се разчита в голяма степен

¹⁰ Advice to the Commission on KPIs and methodology for disclosure by credit institutions and investment firms under the NFRD on how and to what extent their activities qualify as environmentally sustainable according to the EU Taxonomy Regulation, EBA report, March 2021.

¹¹ <https://www.eba.europa.eu/eba-publishes-binding-standards-pillar-3-disclosures-esg-risks>

¹² Техническите стандарти имат за цел да гарантират, че заинтересованите страни са добре информирани за експозициите и стратегиите на институциите, свързани с ЕСУ рискове, и могат да вземат информирани решения и да упражняват пазарна дисциплина. При разработването им ЕБО се придържа към препоръките на съществуващи инициативи, като тези на Работната група по финансови оповестявания, свързани с климата (TCFD – Task Force on Climate-related Financial Disclosures) към Съвета за финансова стабилност (FSB – Financial Stability Board).

на данни, основани на допускания и преценки, както от страна на кредитополучателите, така и от страна на кредиторите. Затова се счита, че оповестяването на този коефициент може да създаде предимства в дългосрочен план, но прилагането му в краткосрочен план се очаква да доведе до изкривявания в съпоставимостта на информацията, включена в докладите на различните банки.

Пакетът от технически стандарти, които са обект на разглеждане и предстои да бъдат одобрени от Европейската комисия, включва следните документи: Окончателен проект на технически стандарти за изпълнение относно пруденциалното оповестяване на ЕСУ рискове в съответствие с чл. 449a¹³ от Регламента за капиталови изисквания; Шаблони за пруденциално оповестяване на ЕСУ рискове; Инструкции за образци за пруденциално оповестяване на ЕСУ рискове; Информационен бюлетин за оповестяванията по стълб 3; Илюстрация на изискванията за оповестяване на ЕСУ рисковете от институциите в ЕС и Резюме на изискванията за оповестяване на ЕСУ рискове по стълб 3.

Оповестяването на информация за екологичните, социални и управленски рискове е важен инструмент за насърчаване на пазарната дисциплина, като по този начин заинтересованите страни ще могат да оценят влиянието на тези рискове върху кредитните институции и стратегията за устойчиво финансиране. Пакетът от документи за оповестявания по стълб 3 ще спомогне за справяне с недостатъците на настоящите изисквания за оповестявания на ЕСУ рискове от институциите на ниво ЕС чрез определяне на задължителни и последователно прилагани правила за оповестявания, включително подробни шаблони за необходимите таблици и индикатори.

Ключови показатели за резултатите от дейността на кредитните институции по отношение на измененията в климата

Изготвянето на по-стриктни правила за оповестяване на информация, свързана с устойчивото развитие, ще позволи на инвеститорите и заинтересованите страни да оценяват създаваната в дългосрочен план стойност от кредитните институции и тяхната експозиция към рискове, свързани с устойчивото развитие. Съгласно Директива 2014/95/ЕС за оповестяване на нефинансова информация големите предприятия от обществен интерес, сред които попадат и кредитните институции, са задължени да оповестяват съществена информация за ключови екологични,

---

¹³ Считано от 28 юни 2022 г. големите институции, които са емитирали ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар на която и да е държава членка, оповестяват информация относно рисковете от екологичен, социален и управленски характер, включително за физическите рискове и рисковете, свързани с прехода. Тази информация се оповестява през първата година веднъж годишно, а след това – веднъж на две години. (Виж Консолидирана версия на Регламент (ЕС) 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012, достъпена на: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A02013R0575-20210930>)

социални и управленски (ЕСУ) аспекти и за начина, по който се управляват произтичащите от тях рискове. Следва да се отбележи, че като част от мерките по Плана за действие относно финансирането на устойчив растеж през 2023 г. се очаква да влезе в сила нова Директива за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive), която да замени Директивата за оповестяване на нефинансова информация. Обхватът на новата директива¹⁴ е значително разширен, тъй като сред задължените лица, които трябва да оповестяват нефинансова информация, са включени големите предприятия и всички малки и средни предприятия, регистрирани на фондовата борса.

Пазарите и инвеститорите имат нужда от ясна и сравнима информация за устойчивостта, за да избягват заблуждаващите твърдения за екосъобразност¹⁵. В отговор на непрекъснато променящите се информационни потребности ЕК публикува Насоки относно оповестяването на нефинансова информация¹⁶. Насоките са базирани на препоръки на Работната група по финансови оповестявания, свързани с климата, към Съвета за финансова стабилност, които освен отчитането на данни в предприятията за бизнес модела и стратегията, политиките за смекчаване на последиците или адаптиране към изменението на климата, свързаните с климата рискове и възможности, процеси и системите за контрол включват и редица ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД) за банките и застрахователните дружества. Сред ключовите нефинансови показатели за оповестяване по отношение на въздействието върху изменението на климата, приложими за предприятията от всички сектори, са тези за емисиите на парникови газове (ПГ), разграничени в следните три групи: преки емисии на ПГ (обхват 1); непреки емисии на ПГ (обхват 2), дължащи се на производството на закупената и консумирана електроенергия, пара, топлина или охлаждане, и всички останали непреки емисии на ПГ (обхват 3), които възникват по веригата на създаване на стойност на оповестяващото дружество. С оглед значимостта на банковата дейност усилията на кредитните институции следва да бъдат насочени главно към оповестяване на емисиите на ПГ в обхват 3. В съвременните условия оповестяването на такава информация от страна на банките изисква изразходване на сериозни ресурси както за определянето на тези показатели, така и за съответствието им с международната практика, хармонизирана към момента чрез Протокола за парникови газове (GHG Protocol), който установява всеобхватни глобални стандартизирани рамки за измерване и управление на емисиите на парникови газове от дейности в частния и публичния сектор, веригите за стойност и действията за смекчаване.¹⁷ Разработен е специален

¹⁴ Новите изисквания не са обект на разглеждане в статията, тъй като Директивата за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта все още не е приета.

¹⁵ ЕК с нова стратегия за устойчивост на финансовата система, Green Finance & Energy center, Достъпно на: https://gfccentre.org/bg/news/new_eu_strategy_12_07_2021

¹⁶ Насоки относно оповестяването на нефинансова информация: Допълнение относно оповестяването на свързана с климата информация, достъпни на: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019XC0620(01)&from=EN)

¹⁷ GHG Protocol, <https://ghgprotocol.org/>

глобален стандарт за финансовата индустрия за отчитане на парниковите газове.¹⁸ Освен оповестяване на размера на емисиите на парникови газове кредитните институции оповестяват и показателя за емисии парникови газове на един служител.

Насоките препоръчват оповестяването на следните ключови показатели за резултатите от дейността:

Таблица № 1: Ключови показатели за резултатите от дейността

Ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД)	Мярка	Пояснение
Размер или процент на свързаните с въглеродните емисии активи във всеки портфейл	стойност в отчетна валута/% от текущата стойност на портфейла	Експозиция на портфейла на сектори, засегнати в различна степен от свързани с климата рискове и възможности
Среднопретеглен въглероден интензитет на всеки портфейл	тонове емисии на CO ₂ /приходи в млн. отчетна валута	Експозиция на портфейла на сектори, засегнати в различна степен от свързани с климата рискове и възможности
Обем на експозициите по сектори на контрагенти	отчетна валута/ % от общата рискова експозиция	Концентрация на експозициите към сектори с високи и с ниски въглеродни емисии
Експозиции на кредитен риск и обеми на обезпеченията по географски район/държава на местонахождение на дейността или обезпечението, с посочване на държавите/географските райони, които са изложени на висок физически риск	отчетна валута	Концентрация на експозиции и обезпечения в държавите и географските райони, изложени на високи физически рискове
Обем на обезпеченията, свързани с активи или дейности в сектори, насочени към смекчаване на последиците от изменението на климата	% от общия обем на обезпеченията	Обем на екосъобразните обезпечения (например с ниска експозиция на въглеродни емисии)

¹⁸ The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry, <https://ghgprotocol.org/global-ghg-accounting-and-reporting-standard-financial-industry>

Ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД)	Мярка	Пояснение
Обем на финансовите активи, с които са финансирани икономически дейности, свързани с устойчивото развитие, със съществен принос за смекчаване на последиците и/или адаптиране към изменението на климата	абсолютни стойности в отчетна валута/% от общата рискова експозиция	Концентрация на „зелени“ инвестиции и устойчивостта им на изменението на климата – според таксономията на ЕС
Общ размер на портфейлите с фиксиран доход, инвестирани в „зелени облигации“, сертифицирани в съответствие с потенциален стандарт на ЕС за „зелени“ облигации или в съответствие с друга широко призната рамка за „зелени“ облигации (в края на годината), разделен на (средна величина за непрекъснат петгодишен период) общия размер на притежаваните позиции в портфейли с фиксиран доход	% и общ размер в отчетна валута	Ангажираността към зеленото финансиране и стратегията и подхода за приспособяване към сценарий за повишаване на температурите с много по-малко от 2°C

Източник: *Насоки относно оповестяването на нефинансова информация: Допълнение относно оповестяването на свързана с климата информация*

Препоръчва се кредитните институции, които оповестяват ключови показатели за резултатите от дейността, да представят информацията по агрегиран и съпоставим начин както по отношение на различните отчетни периоди, така и по отношение на данните, публикувани от други подобни институции. С оглед изследване на възможностите за използване на показатели за оповестяване на друга, свързана с климата, информация, като например за основните рискове, системите за контрол и други, е извършен сравнителен анализ на оповестявания на ключови показатели при няколко по-големи групи банки. В таблица № 2 са представени показатели както за резултатите и състоянието на кредитните институции в резултат на изменението на климата, така и във връзка с отрицателното въздействие върху климата в резултат на дейността на тези институции.

Таблица № 2: Ключови показатели за резултатите от дейността на групи банки

Ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД)	Мярка	Пояснение
Експозиция към сектори, свързани с възобновяеми енергийни източници ¹⁹	стойност в отчетна валута/% от текущата стойност на портфейла	Включват се кредитиране за биомаса, хидроенергия, слънчева енергия, вятърна енергия, централи с комбинирано производство на електричество и топлина (СНР), батерийно съхранение, енергия от отпадъци и др.
Новоотпуснати кредити за енергийна ефективност	% от всички новоотпуснати кредити	Включват се кредити към физически лица и към малки и средни предприятия
Сертифицирани кредити със зелена насоченост ²⁰	стойност в отчетна валута/брой/% от текущата стойност на портфейла	Кредити, при които целта на финансирането има положително въздействие върху околната среда (сертифицирани от акредитиран независим експерт)
Кредити, свързани със зелени ключови показатели за резултати	стойност в отчетна валута/брой/% от текущата стойност на портфейла	Кредити, при които цената на финансиране е обвързана с постигането на определени предварително зададени показатели за екологично представяне от клиента
Кредити, свързани с устойчивото представяне на клиента ²¹	стойност в отчетна валута/брой/% от текущата стойност на портфейла	Кредити, при които цената на финансиране е свързана с цялостното устойчиво представяне на клиента, (реферира се към рейтинг, присъден от независима агенция за анализ на устойчивостта)

¹⁹ Unicredit Group, Доклад по изискванията на TCFD, 2020, Достъпен на: https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroup-eu/documents/en/sustainability/sustainability-reports/2020/UC_TCFD_2020_ENG_FINAL.pdf

²⁰ BBVA, Доклад по изискванията на TCFD, 2020, Достъпен на: https://shareholdersandinvestors.bbva.com/wp-content/uploads/2020/10/BBVA-report-on-TCFD_Eng.pdf

²¹ Пак там.

Ключови показатели за резултатите от дейността (КПРД)	Мярка	Пояснение
Експозиция към кредити за закупуване на хибридни и електрически превозни средства ²²	стойност в отчетна валута/брой/% от текущата стойност на портфейла	
Брой на електрически превозни средства в лизинговия портфейл	Брой	
Експозиция към кредити за енергийна трансформация на плавателни съдове	стойност в отчетна валута/брой/% от текущата стойност на портфейла	
Най-големите 50 кредитни експозиции към предприятия, добиващи и разработващи изкопаеми горива ²³	стойност в отчетна валута/% от текущата стойност на портфейла	Показател за количеството емисии на CO ₂ , дължащо се на генерирани 1 милион приходи в отчетна валута за клиенти, финансирани от банката в сектора на производителите на изкопаеми горива
Размер на устойчивите обезпечения ²⁴	стойност в отчетна валута	Размер на имоти като обезпечения по отпуснати кредити, покриващи най-високи нива на енергийна ефективност (клас А)

Източник: Обобщение и анализ на нефинансова информация от доклади на БНП Париба, Уникредит Груп, Креди Суис Груп, Рабобанк и на Испанската финансова корпорация BBVA (Banco Bilbao Vizcaya Argentaria)

В таблицата по-горе в обобщен вид са представени показатели, които са включени в отчетите във връзка с устойчивостта и/или интегрираните отчети на някои групи банки. По наше мнение, част от тези коефициенти са допълващи към описаните в Насоките показатели и съдържат информация за действията на тези институции в борбата срещу изменението на климата. Представянето на тази информация в отчетите на изследваните групи банки е организирано на база на извършена предварително „оценка за

²² BNP Paribas, Доклад по изискванията на TCFD, 2020, достъпен на: https://cdn-group.bnpparibas.com/uploads/file/tcf_d_2020_bnpparibas_en.pdf

²³ Credit Suisse Group, Доклад по изискванията на TCFD, 2020, достъпен на: <https://www.credit-suisse.com/TCFD>

²⁴ ESG Facts and figures 2020, Rabobank, <https://www.rabobank.com/en/images/esg-facts-figures-2020.pdf>

съществените теми“ чрез т.нар. „матрица на съществеността”, в която се определят кои са заинтересованите страни и какви са съществените въпроси за тях. Най-широко използваните стандарти и инициативи както по отношение на изготвяне на отчети във връзка с устойчивостта, така и за определяне на съществените въпроси в предприятията са:

- Секторните насоки, разработени от Съвета за стандарти за отчитане на устойчивото развитие (SASB);
- Стандартите, разработени от Глобалната инициатива за отчитане (GRI); и
- Международната рамка за интегрирана отчетност, разработена от Международния Съвет за интегрирана отчетност (IIRC).

Възможни са различни подходи за определяне на съществените въпроси, като при някои от тях банките използват само един от посочените по-горе инструменти, а при други – чрез комбиниране на два или повече инструмента. В отчетите за устойчивостта следва да се направи връзка между оповестените бизнес модел, съществени въпроси и целите на ООН за устойчиво развитие (SDGs). Използването на подобни анализи и оценки подобрява прозрачността и доверието в кредитните институции и гарантира оповестяването на данни и показатели за съществени въпроси, които касаят възможно най-широк кръг заинтересовани страни. Показателите, посочени в таблица № 2 по-горе, могат да послужат като примери за доброволни оповестявания, които банките в България да включат в своята нефинансова отчетност.

Заклучение

Кредитните институции участват в прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика като доставчици на капитал за всички сектори. Стратегията на ЕС за финансиране за устойчиво развитие подкрепя повишаването на приноса на банковия сектор към устойчив и приобщаващ растеж. Действията, насочени към насърчаване на публичното представяне на информация за ЕСУ фактори в дейността на банките, биха имали съществен принос за постигане на целите на Европейската зелена сделка.

Ключовите показатели за резултатите от дейността заемат важно място в отчитането във връзка с устойчивостта и по наше мнение, най-голяма полезност от тяхното оповестяване би се постигнала, ако те са специфични за предприятията от отделните сектори на икономиката. Необходимо е да се подобри сравнимостта между показателите, използвани от различните банки, тъй като към настоящия момент съществуват множество принципи, стандарти и насоки за оповестяване, но няма общоприети такива.

Оповестяването на показатели за резултатите от дейността на кредитните институции, свързани с климата, поставя тези институции пред редица предизвикателства. От една страна, отчитането на такава

информация предполага сериозни усилия за създаване, събиране, систематизиране и обработване на данни за минали, текущи и бъдещи периоди, което изисква дългосрочни инвестиции за закупуване, настройване и интегриране на специфични информационни системи. От друга страна, изборът на определени показатели за дейността е субективен процес и включва множество преценки и допускания за екоособразните дейности на кредитните институции. Това още веднъж подчертава значението на законодателните мерки и инициативи за насърчаване на прозрачност и отговорност и за постигане на хармонизация на европейско ниво в този процес.

По наше мнение, чрез подобряване на структурата и допълване на съдържанието на отчетите във връзка с устойчивостта и/или интегрираните отчети с подходящи показатели кредитните институции могат да играят ключова роля за постигане на целите за устойчив растеж.

Библиографска справка:

1. БНП Париба, Доклад по изискванията на TCFD, 2020.
2. Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 от 6 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на съдържанието и представянето на информацията, която трябва да бъде оповестявана от предприятията, обхванати от член 19а или 29а от Директива 2013/34/ЕС, по отношение на екологично устойчивите икономически дейности, и чрез определяне на методиката за изпълнение на това задължение за оповестяване.
3. Директива 2014/95/ЕС от 22 октомври 2014 година за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи.
4. Консолидирана версия на Регламент (ЕС) 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.
5. Креди Суис Груп, Доклад по изискванията на TCFD, 2020.
6. Международната рамка за интегрирана отчетност на Международния Съвет за интегрирана отчетност (IIRC).
7. Насоки на ЕК относно оповестяването на нефинансова информация: Допълнение относно оповестяването на свързана с климата информация, 2019.
8. План за действие: Финансиране за устойчив растеж.

9. Регламент (ЕС) 2020/852 от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088.
10. Стандарти на Глобалната инициатива за отчитане (GRI).
11. Секторните насоки на Съвета за стандарти за отчитане на устойчивото развитие (SASB).
12. BBVA (Banco Bilbao Vizcaya Argentaria), Доклад по изискванията на TCFD, 2020.
13. Unicredit Group, Доклад по изискванията на TCFD, 2020.
14. EBA, Advice to the Commission on KPIs and methodology for disclosure by credit institutions and investment firms under the NFRD on how and to what extent their activities qualify as environmentally sustainable according to the EU Taxonomy Regulation, Report, 2021.
15. ESG Facts and figures, Rabobank, 2020.
16. <https://ghgprotocol.org/global-ghg-accounting-and-reporting-standard-financial-industry>
17. https://gfcentre.org/bg/news/new_eu_strategy_12_07_2021
18. <https://www.eba.europa.eu/eba-publishes-binding-standards-pillar-3-disclosures-esg-risks>
19. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A02013R0575-20210930>

DISCLOSURE OF KEY PERFORMANCE INDICATORS BY CREDIT INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN GREEN DEAL

Kiril Bashikarov, PhD
Lecturer at VUZF University

Radko Kovachev
Master of Financial reporting

Keywords:	Summary
Reporting Disclosure Key performance indicators Banks Green deal Climate	A research was performed on the ability of credit institutions to disclose key performance indicators (KPIs) that can contribute in combating the climate changes. The results of the analysis show that by improving the structure and content of credit institutions' sustainability and integrated reports and disclosing appropriate KPIs in these reports, they can play a key role in achieving the sustainable growth goals set out in the European Green Deal.